

Aftenposten Fredag 12. april 1996**Likvideringene**

Legen Ingolf Andresen og krigen

Av Arvid Norlie, Arendal

I diskusjonen i Aftenposten om likvideringene under krigen er flere ganger nevnt likvidasjonsforsøket mot Ingolf Andresen og (muligens) hans kontordame i Torggaten i Oslo i 1944.

Jeg tror jeg er berettiget til å komme med noen kommentarer, fordi jeg for så vidt kjente mannen, og fordi jeg som journalist etter krigen skrev endel om ham i forbindelse med rettssaken i 1948.

Høsten 1943 kringssatte tyskerne Oslo Universitetet og arresterte de studenter som de fant der. Resultatet er kjent: Mer enn 600 endte i Tyskland. At ikke jeg som hadde fast leseplass på Det juridiske fakultet, gikk med i drag-suget, var bare utrolig flaks. Det var den eneste dagen det semesteret jeg ikke var på plass, men opptatt på annet hold.

Mitt navn var imidlertid kjent, slik at jeg sporenstreks gikk i dekning. Etter noen uker fant jeg situasjonen uholdbar, og så meg om etter en utvei til å komme meg til Sverige og eventuelt videre. Fluktruter til Sverige ble ikke avertert under Reiseliv i Aftenposten dengang, så det gjaldt å kjenne noen som kjente noen som hadde hørt om noen, osv.

Jeg hadde dengang en kjæreste som var kontordame hos en lege i Oslo, og hun mente å ha forstått at denne legen hadde visse nyttige kontakter. Legen var Ingolf Andresen, og han peilet meg etterhånden inn på en organisasjon som, for å gjøre en lang historie kort, bragte meg (og 20 andre) trygt over svenskegrensen.

Etter mange vidervedigheter kom jeg videre og endte i Canada, hvor jeg ble opptatt på flyskolen i Little Norway. Det første skritt var imidlertid å stille opp hos sjefen, oberstløytnant Ole Reistad, i Toronto. Det var der jeg fikk meg et sjokk av de store, for på

oppslagstavlen utenfor Reistads kontor kunne jeg lese med store bokstaver en melding fra London. Dette var i mai 1944.

Meldingen var omtrent slik: «Den kjente angiver dr. Ingolf Andresen og hans kontordame skutt og drept i Torggaten i Oslo.»

Det tok lang tid før jeg kom over denne opplysningen, men jeg tok mot til meg og ba oberstløytnant Reistad om hjelp til å få påstanden verifisert. Jeg trodde ikke dengang, like lite som jeg gjør det nå, på alt jeg leser.

Dessverre tok det tre kvart år før jeg fikk vite at meldingen var feil – Ingolf Andresen ble såret i hodet, og kontordamen hans ble ikke truffet i det hele tatt.

En tid etter krigen lot jeg flyvningen ligge en stund, og var i en periode ansatt som journalist i Dagbladet. Her dukker navnet Ingolf Andresen opp igjen i forbindelse med rettssaken mot ham i lagmannsretten.

Ut fra mine egne erfaringer og fra kilder jeg som journalist kunne oppspore, stilte jeg meg tvilende til angiveranklagen, og brukte min beskjedne del av pressens makt til å gi et mer balansert syn på personen Ingolf Andresen. Dette var jeg alene om i norsk presse. Det er et faktum at lagmannsretten frikjente ham for angiveri og samtidig fremhevet at han hadde bidratt til å få opp mot 400 personer i sikkerhet over grensen. Derimot ble han dømt for å ha kjent Fehmer og muligens også andre tyskere.

Det er ingen tvil om at Ingolf Andresen var agent for den svenske etterretningstjenesten, og i den anledning pleiet sine tyske kontakter. Han ble til slutt frikjent i Høyesterett fordi han angivelig hadde vært sinnssyk i «gjerningsøyeblikket».

Min oppfatning var og er at han slett ikke var sinnssyk, men spilte et sinnssykt spill i en farlig tid, hvor det ikke var rom for nyanser mellom sort og hvitt. Han fikk svi for det. Det hører med til historien at han etter frikjennelsen opparbeidet en solid praksis i Nittedal, og var en populær lege.

Jeg spurte ham engang i begynnelsen av 60-årene hva hans motiv hadde vært for å spille så høyt. Han svarte kort og sannsynlig ærlig: «For spennings skyld.»

Nå er teppet falt og aktørene gått. Vi får sannsynligvis aldri kjennskap til den hele og fulle sannhet om denne merkelige og sammensatte person.